

Raaz Mahal: The Palace of Secrets
A Novel by Neal Nathan

REVIEWS and READERS' COMMENTS

REVIEWS

"A thrilling novel of one of the world's wonders. Neal Nathan may well be the Dan Brown of the Indian subcontinent." - Thierry Sagnier, author of 'Dope'

"An absolute thriller, page-turner, memorable characters, and well researched. Felt like reading a Dan Brown book." - Sameer Bhide, author of 'One Fine Day'

"Author, Neal Nathan delivers an attention-holding mystery with intrigue, action, and well-developed characters. Graphic in his descriptions, Nathan creates a captivating mystery. The dialog is authentic, and the characters are well-developed allowing the story to flow effortlessly and smoothly. This is an intriguing mystery based on a well-known historical monument. Whether you enjoy creative fiction with historical references or just a good solid mystery, this is a book you should read." – Charla White, Audiobookreviewer.com [Full Review]

"Neal Nathan, in his edgy, fast-paced thriller – Raaz Mahal – has reimagined it [The Taj Mahal] as a mausoleum containing a heart-stopping mystery, and subtitled it The Palace of Secrets. [...] Neal Nathan has crafted a desi version of the Dan Brown template, creating an absorbing mélange of history, myth, fiction along with a nonconformist protagonist to give readers a plot full of twists and turns and OMG moments." - Dr. Supantha Bhattacharya, The Hitavada, India, January 20, 2022 [Full Review]

"Nathan uses the existing controversies surrounding the Taj Mahal's purpose and construction and turns them into a surprising, exciting conspiracy thriller...This is a science-minded procedural through and through...stands as a tribute to the power and appeal of science and the pursuit of truth in the face of superstition and politics...Nathan's extensive research into the origins of this palace of secrets, as well as fascinating Indian politics and history, distinguish this thoughtful page turner...Fans of procedural thrillers and archeological mysteries will be delighted by this tale of the Taj Mahal." - BookLife, USA, April 14, 2022 [Full Review]

"The book is reminiscent of the Da Vinci Code. [...] The author's style is simple. His language is as fluent as the story. It is a novel that arouses the curiosity of a familiar fable, and makes the reader examine his assumptions [about the Taj Mahal]" - Ms. Usha Tambe, President Marathi Sahitya Sangh, Mumbai; Maharashtra Times, 25 December, 2021 [Full Review in Marathi]

"What they [the Delhi club] considered to be true all their life, starts to shake with this discovery [...] But what is this new discovery? What happens next to Vijay, his teammates and their explosive report? You have to unravel all these mysteries by reading the novel! That mystery and the thrill behind its discovery keeps the reader hooked till the very last chapter reflecting

Raaz Mahal: The Palace of Secrets

A Novel by Neal Nathan

REVIEWS and READERS' COMMENTS

[the author's] study and ingenuity." – Ravi Godbole, Atlanta; Aksharnama.com, 29 December, 2021 [[Full Review in Marathi](#)]

READERS' COMMENTS

"If you're at all interested in the Taj Mahal ... and who isn't? ... you will love reading this thriller and also learn its true history." - Kenneth Korba, Beta reader, Richmond, Virginia, USA

"A caper in the tradition of The da Vinci Code. An interesting take on a story we thought we already knew about the Taj Mahal." – Lisa, Audiobook reader, USA

"Loved it...real page turner and the story and research are superb. I also thought it was very visual. I could imagine everything. Hoping someone buys the movie rights." - MTA, USA

"Superb plot...great book...needs to write a sequel...Now I have to go back and see Taj from a different perspective." - PS, USA

"An absolutely wonderfully written and thoroughly researched historical fictional debut novel. Learned about India's masterpiece in an exciting, fast paced and thrilling storyline. Highly recommend this book." - Agatha, USA

"WARNING- ADRENALINE SURGE ZONE AHEAD! Well researched and well written! A gripping novel that u just can't put down- a welcome break from binge -watching streaming media." - GS, USA

"Contains detailed references to the Taj structure and Burhanpur. The research citations are detailed, to the point of identifying discrepancies in historical records. Also, minor differences in Farsi versus Arabic are nicely woven in, in addition to direct translations of passages. The suspense kept building up. The ending was quite unexpected. Eagerly waiting for the sequel." - AC, USA

"Incredibly well written, fast paced and full of suspense yet very insightful. It was an absolute treat to read." - MM, Canada

"Very well written and the plot suspense sustained till the end." - RG, USA

"Gripping! Though partially predictable, curiosity building throughout the book! Good attention to detail! Lot of research! Story line built-up around good references and facts! Logical flow of thoughts! Hollywood / Bollywood movie is possible! Even sequel is possible with Lucknow thread. Fantastic indeed!" - NG, India

"Simply amazing! Couldn't keep it down once started. Hats off to the thorough research and gripping writing style." - RS, England

"An excellent suspense thriller plotted around authenticity of Taj Mahal." - AJ, Australia

"I really enjoyed reading the book...great research on the subject...the characters and story does not feel like a fiction. There is a suspense as well as history in the material." - VM, USA

Raaz Mahal: The Palace of Secrets
A Novel by Neal Nathan

REVIEWS and READERS' COMMENTS

"Raaz mahal, title of the book is very apt. Complete narrative is well paced and gripping. Detailed study about the historical events is very educative as these facts are never included in our formal education. Explanation of scientific methodology and analysis of BOA is quite interesting." - Dr. G., India

"It is an absolute gripping thriller. I am amazed by the research and attention to details gone into the writing. Questionable history, when combined with a thriller, becomes a perfect adrenaline cocktail for the readers. I enjoyed the ride along every Chapter." - Dr. SP, India

"It seems to me the author has done great research and gathered enough details to write this suspense novel 'Raaz Mahal'. It is a thrill filled, fast paced and gripping book. Once you start reading this book, you will not put it down until the end. It certainly generates lots of curiosity to visit the place." - Buyer 1, USA

"Well researched premise and a slick narrative befitting a thriller. Easy read and hard to put away until you reach the end." - AD, USA

"Thoroughly gripping, absorbing read ... written it in a very comprehensive way, no loose ends anywhere... totally agree with the review by Sagnier." - SM, India

"The writing is quite impressive, the story flows very well, not a single boring instance. [The] research is also very well done. I learnt lot of new things and may visit Taj Mahal again although I have been there twice." – SD, USA

READ FULL REVIEWS

BookLife REVIEWS

Nathan uses the existing controversies surrounding the Taj Mahal's purpose and construction and turns them into a surprising, exciting conspiracy thriller. Reluctant hero Vijay Kumar is asked by the Bureau of Archaeology to fulfill a bureaucratic request to provide specific data regarding the Taj Mahal, as the government of India has never conducted a full-scale official survey. The directive: separate fact from legend. Working in Agra, Kumar has to navigate the request with his team, which includes a UNESCO intern translator Soniya, tech wizard Samir, and grumpy local expert Chand Malik. Vijay is established as a brilliant and out-of-the-box thinker regarding ancient sites, making him crucial when the job grows more complex, involving a break-in at the Taj Mahal, a spate of mysterious murders, and a chase for a key research report that cost its original author his life decades earlier.

The tale offers hints of the supernatural and a handful of action sequences, yet this is a science-minded procedural through and through. The climax is essentially a long lecture in a committee meeting, yet the revelations it provides and the tense politics surrounding the investigation provide a satisfying capstone to the mysteries Nathan has established. The denouement, though, is more explosive, boasting some shocking betrayals, though that proves less gripping than Kumar's dazzling use of scientific inquiry to guide a thorough, government-sponsored investigation of the Taj Mahal's true origins.

Raaz Mahal: The Palace of Secrets
A Novel by Neal Nathan

REVIEWS and READERS' COMMENTS

The action sequences are icing for a meaty narrative that, for all the conspiratorial twists and turns, stands as a tribute to the power and appeal of science and the pursuit of truth in the face of superstition and politics. Nathan's extensive research into the origins of this palace of secrets, as well as fascinating Indian politics and history, distinguish this thoughtful page turner, lending welcome verisimilitude to the story's mysteries and inventions.

Takeaway: Fans of procedural thrillers and archeological mysteries will be delighted by this tale of the Taj Mahal.

Great for fans of: TK

Production grades

Cover: **A-**

Design and typography: **A**

Illustrations: **A**

Editing: **A**

Marketing copy: **A**

Print Date: 05/16/2022

[Audiobookreviewer.com](https://www.audiobookreviewer.com)

RAAZ MAHAL: THE PALACE OF SECRETS by Neal Nathan

Narrated by: Joshua Paul Seeger

Production by: GNOS Publishing

Secrets and Mystery!

Vijay Kumar, an archaeologist is charged with discovering the mystery surrounding the Raaz Mahal. However, outside forces complicate matters turning the mystery deadly. Kumar is racing the clock and those wanting the secrets for themselves.

Author, Neal Nathan delivers an attention-holding mystery with intrigue, action, and well-developed characters. Graphic in his descriptions, Nathan creates a captivating mystery. The dialog is authentic, and the characters are well-developed allowing the story to flow effortlessly and smoothly.

The narrator, Joshua Paul Seeger delivers a striking performance. His voice is crystal clear, and his delivery is smooth. His tone reflected the mood of the story as well as being reflective of each character's personality.

This is an intriguing mystery based on a well-known historical monument. Whether you enjoy creative fiction with historical references or just a good solid mystery, this is a book you should read.

3/3/22, 5:18 PM Raaz Mahal — The AudioBookReviewer <https://www.audiobookreviewer.com/raaz-mahal>

There were no issues with the quality or production of this audiobook. The production was clear and well done.

Raaz Mahal: The Palace of Secrets

A Novel by Neal Nathan

REVIEWS and READERS' COMMENTS

Disclaimer: This Audiobook was provided free of charge by the author, narrator, and/or publisher in exchange for a non-bias, honest review

The Hitavada

[Spilling royal secrets](#)

By DR SUPANTHA BHATTACHARYA

Tagore had this to say about it “You know Shah Jahan, life and youth, wealth and glory, they all drift away in the current of time. You strove therefore, to perpetuate only the sorrow of your heart? Let the splendor of diamond, pearl and ruby vanish? Only let this one teardrop, this Taj Mahal, glisten spotlessly bright on the cheek of time, forever and ever.” Sir Edwin Arnold, the English poet, thought it to be “Not a piece of architecture, as other buildings are, but the proud passions of an emperor’s love wrought in living stones.” Shakeel Badayuni called it an everlasting and universal symbol of love while the iconoclastic Sahir Ludhianvi viewed it as a cruel example of exploitation and royal privilege rather than romantic glory. And now, Neal Nathan, in his edgy, fast-paced thriller – Raaz Mahal – has reimagined it as a mausoleum containing a heart-stopping mystery, and subtitled it The Palace of Secrets.

The novel opens in Burhanpur, 400 years ago when Aliya Begum, also known as Arjumund Banu Begum or Mumtaz Mahal, the chief consort of the Mughal emperor Shah Jahan dies during her fourteenth childbirth. Six months later, we are given hints of some remarkable secret being buried with her coffin on the banks of the Jamuna, in Agra. The narrative then moves sixty years into the future and two grave-robbers are summarily executed for committing the unpardonable crime of vandalizing the queen’s tomb. This is followed by a leap into the 1960s when it is suggested that the secret buried in the grave is precarious enough for the then powers that were to ruthlessly eliminate anybody threatening its disclosure.

In the third part of the novel, we find ourselves in the present times. The Bureau of Archaeology (BoA) receives a strange petition under the Right-To-Information (RTI) Act. It demands that the bureau disclose authentic historical evidence for the legend of the Taj Mahal, India’s pride and the architectural wonder of the world. The bureau instructs a brilliant but maverick archaeologist, Vijay Kumar, to explore the case. The more Vijay Kumar gets embroiled into the case, the more he discovers that the RTI case is not as uncomplicated as it appears to be. Inexplicable events begin to cast shadows over his investigation. There are baffling deaths and things acquire an international slant with the Interpol entering the picture. Vijay Kumar sets off on a pursuit across continents to discover the truth, but appearances are deceptive and he has no idea whom he can trust. He suspects he is the fall guy in a bizarre conspiracy spanning centuries, merely an insignificant pawn that can be easily sacrificed to keep lips closed. As the story hurtles towards a breathtaking finale, Vijay Kumar has to bring to bear all his skills not merely to survive but also to unearth the long-buried secret that could cause a national cataclysm.

Neal Nathan, who is an IT & management consultant, has crafted a *desi* version of the Dan Brown template, creating an absorbing mélange of history, myth, fiction along with a nonconformist protagonist to give readers a racy plot full of twists and turns and omg moments. Had the book been edited tighter and made just a wee bit more fat-free, it could have been right up there among the best of historical thrillers.

Raaz Mahal: The Palace of Secrets

A Novel by Neal Nathan

REVIEWS and READERS' COMMENTS

Maharashtra Times [in Marathi]

राज महाल - द पॅलेस ऑफ सिंक्रेट्स

नील नेथन यांची 'राज महाल' ('Raaz Mahal – The Palace of Secrets' by Neal Nathan) ही पहिलीच कादंबरी आहे. ह्या शब्दातील 'राज' म्हणजे रहस्य; हा राजाचा महाल नाही तर रहस्यांचा महाल आहे. म्हणजे 'राज' मधील 'ज' हा राजवाड्यातला ज नाही तर जहाजातला 'ज' आहे. जगप्रसिद्ध ताजमहालला राजमहाल म्हणून लेखकाने कादंबरीच्या नावापासूनच कुतूहल निर्माण केले आहे. ताजमहाल या परिचित वास्तूला गूढतेचे आवरण घातल्यामुळे वाचकांना आकर्षित केले आहे.

गेल्या काही वर्षांमधील वाचकांचा कल लक्षात घेतला तर असे दिसते की, एखाद्या पूर्णतया काल्पनिक कथानकापेक्षा वाचकांना सत्यघटना, इतिहास, जुन्या वास्तू, प्रत्यक्ष अनुभव इत्यादींवर आधारित कथानकामध्ये जास्त रस वाटतो आहे. चरित्रात्मक किंवा अनुभवाधारित नाटके, चित्रपट यांना अधिकाधिक प्रतिसाद मिळतो आहे. अशा विषयांबद्दल साधारणपणे जी माहिती उपलब्ध असते, त्या पलीकडची, परंतु वास्तव असलेली माहिती त्यांना शक्य तेवढ्या रंजक स्वरूपात हवी आहे. केवळ माहितीपट - डॉक्युमेंटरी - नको, केवळ कल्पनाविलासही नको, तर या दोहोंचा संगम त्यांना आकर्षक वाटतो. त्यातही एखाद्या प्रसिद्ध व्यक्ती, घटना किंवा वास्तूबद्दल ही कलाकृती असेल, तर ती मुळातच वाचक - प्रेक्षकांना खेचून घेत असते.

ताजमहाल ही जगातल्या प्रसिद्ध आश्चर्यांपैकी एक अशी मानली गेलेली ऐतिहासिक वास्तू आहे. तो वास्तुकलेचा अत्यंत सुंदर नमुना तर आहेच, पण त्या वास्तूच्या निर्मितीची कहाणी ही एक अमर प्रेमकहाणी बनून राहिली आहे.

बादशहाच्या अमर प्रीतीचे मंदिर एक विशाल।

यमुनाकाठी ताजमहाल ॥

अशी गाणी कित्येक भारतीय भाषांमध्ये लिहिली गेली आहेत. त्या वास्तूच्या निर्मितीची कथाही अतिशय रोमहर्षक आहे. मोगल बादशहा शहाजहानची लाडकी राणी मुमताज महल हिने मृत्यूपूर्वी बादशहाकडून वचन घेतले की तिच्या स्मृतीसाठी त्याने एक भव्य स्मारक उभारावे. शहाजहानने उत्तमोत्तम संगमरवर आणून ही अतिसुंदर, अतिभव्य वास्तू उभारली त्या बांधकामाला २२ वर्षे लागली; २०,००० मजूर त्यावर काम करत होते. बांधकाम पूर्ण झाल्यावर, त्या मजूरांनी तशीच कलाकृती पुन्हा निर्माण करू नये म्हणून बादशहाने त्यांची बोटे छाटली, इत्यादी. हीच कथा भारतात, जगभरात सांगितली जाते व त्या इमारतीच्या आकर्षणात भर टाकत जाते. देशात आलेल्या बहुतेक परदेशी मान्यवरांनी ताजमहालसमोर आपली छायाचित्रे काढून घेतली आहेत, हे आपण जाणतोच.

या पार्श्वभूमीवर नील नेथन यांनी त्याला रहस्य - महाल म्हणणे महत्त्वाचे आहे. पुस्तकाच्या सुरुवातीलाच ते स्पष्ट करतात, की या कादंबरीतील सर्व पात्रे काल्पनिक आहेत, पण त्या पात्रांनी दिलेला कागदपत्रांचा पुरावा खरा आहे व तसा निर्देशही करण्यात आला आहे. कागदपत्रे सादर केल्यानंतर मात्र लेखक स्वतः कुठला ही निष्कर्ष काढत नाही. कादंबरीचा नायकही पुरावा देऊन स्वतः बाजूला होतो आणि निष्कर्ष / निर्णय अधिकारी व्यक्तींवर सोडतो.

कादंबरीच्या कथानकाची सुरुवात सुमारे ४०० वर्षांपूर्वी मध्यभारतातील ब-हाणपूर येथे होते. त्यात शहाजहानची लाडकी राणी आलिया बेगम तिच्या चौदाव्या बाळंतपणात मृत्यू पावली, असे सांगितले आहे. याच काळात अब्दुल हमीद लाहोरीकडून "बादशहानामा" लिहिला जात होता. मोगल इतिहासाचा हा अत्यंत महत्त्वाचा पुरावा पर्शियन भाषेत असून मूळ ग्रंथ लंडनमध्ये आहे. या ग्रंथातील काही उल्लेखांवर ताजमहालाचे रहस्य उलगडणे अवलंबून आहे.

प्रत्येक प्रकरणाच्या सुरुवातीला दिलेली तारीख, वेळ आणि ते स्थळ काळजीपूर्वक वाचायला हवे. ४०० वर्षांपूर्वीचा

Raaz Mahal: The Palace of Secrets

A Novel by Neal Nathan

REVIEWS and READERS' COMMENTS

धागा वर्तमानाशी कसा जोडला जातो, ते पाहणे महत्वाचे आहे. जागतिक कौतुकाचा विषय झालेल्या या वास्तूबद्दल प्रश्न उभे राहतात, ते माहिती अधिकारांतर्गत ब्यूरो ऑफ आर्किऑलॉजी या विभागाकडे आलेल्या एका अर्जामुळे त्यात पुढील गोष्टींचे विश्वसनीय व संपूर्ण पुरावे मागितले आहेत.

- १) शहाजहानने ताजमहाल नावाची इमारत बांधली.
- २) मुमताज आणि शहाजहान यांचे तेथे दफन झाले आहे.
- ३) पुरातत्व विभागाचे सर्वात अलिकडचे सर्वेक्षण
- ४) कार्बनडेटिंग किंवा इतर चाचण्यांचे परिणाम
- ५) हे पूर्वी मंदिर होते का?, याबद्दल हा अर्ज विचारत नाही.

यापूर्वीही ताजमहालाबद्दल चौकशी करणारे अनेक अर्ज शासनाकडे आले होते.परंतु ते पुरेसे गंभीरपणे विचारात घेतले गेले नव्हते. मात्र हा अर्ज माहिती अधिकारांतून आला असल्याने त्याची तशीच वासलात लावणे शक्य नव्हते. या पूर्वी एका पुरातत्व तज्ञाने दक्षिणेतील एका मंदिरात दडवलेला अतिप्रचंड खजिना शोधून काढलेला होता, त्याला या प्रकरणात विशेष तज्ज्ञ म्हणून बोलावले जाते.

तो तज्ज्ञ म्हणजे कादंबरीचा नायक विजयकुमार. कुठलीही माहिती पुराव्याशिवाय स्वीकारायला तो तयार नाही. उपलब्ध माहितीमधील ढिसाळपणा बघून तो आश्चर्यचकित होतो. पुराव्याचा पाठलाग करत तो झैनाबाद, ब-हाणपूर, आग्रा, दिल्ली, लंडन असा स्वतः जातो. खुद्द ताजमहालाच्या इमारतीची, जवळपासच्या इतर वास्तूंची, आवाराची, पुन्हा पुन्हा पाहणी करतो. प्रत्येक धाग्याचा मूळ स्रोत शोधत जातांना स्वतःचा जीवही धोक्यात घालतो. परंतु अखेर विचारलेल्या प्रश्नांना सध्या उपलब्ध असलेली उत्तरे पुरेशी नाहीत हे दाखवून देतो. त्या पलीकडे त्याला काही बोलायचे नाही.

सतत एकामागून एक पाने उलटत जावीत, असे हे पेज टर्नर पुस्तक आहे. विजयकुमार कुठल्याही पूर्वग्रहापासून मुक्त आहे. अमुक एक गोष्ट सिद्ध करायला तो निघालेलाच नाही. प्रत्येक गोष्टीचा, विचाराचा पुरावा तो शोधत जातो आणि त्या शोधातून निघालेले निष्कर्ष मांडत जातो. हे सर्व इतके रहस्यमय निघते की वाचक त्यात रंगून जातो. अनेक वर्षांपासून मान्यता पावलेल्या विचारांना पुन्हा तपासून पहायला लावणारं हे पुस्तक 'दा विंची कोड' ची आठवण करून देतं.

कादंबरीच्या स्वभावधर्मानुसार यात अनेक उपकथानक आहेत. प्रत्येक व्यक्तीला ह्या तपासापलीकडे स्वतःचं आयुष्य आहे. ताजमहालातील चोरी व त्यासंबंधित खून प्रकरणाने रहस्य गडद केलेले आहे. प्रमुख पात्रांचे आपसातील संबंध, हेवेदावे, त्यांची गुपितं, यांमुळे कथानक जिवंत झाले आहे.

लेखकाने सहज सोप्या इंग्रजीत हे पुस्तक लिहिले आहे. कथानकाप्रमाणेच त्याची भाषाही प्रवाही आहे. प्रत्येक पात्राच्या स्वभावानुसार त्याचे संभाषण आहे.

एका परिचित दंतकथेबद्दल कुतूहल जागवणारी, संशोधनातील अपरिहार्य अलिप्तता जाणवून देऊनही वाचकाला आपली गृहिते तपासायला लावणारी अशी ही कादंबरी आहे.

- उषा तांबे, मुंबई

Aksharnama.com [In Marathi]

पुस्तक परिचय: Raaz Mahal - The Palace of Secrets by Neal Nathan

Raaz Mahal: The Palace of Secrets

A Novel by Neal Nathan

REVIEWS and READERS' COMMENTS

'ताज'खाली दडलेलं 'राज'

भारतात जाणाऱ्या पर्यटकांचं सर्वात मोठं आकर्षण 'ताजमहाल' आहे यात शंकाच नाही. अर्थात तिथे प्रत्यक्ष न जाताही टीव्हीवरचे कार्यक्रम, जाहिरातीतून तो दिसतच असतो. शिवाय बरेच हिंदी चित्रपट व त्यातली गाणी 'ताजोमय' झालेले आहेत - "एक शहशाहने बनवाके हसीं ताजमहल" हे गाणे आपण ऐकले असेलच. एकूणच ताजबद्दलची लोकांची मतं, प्रवाद या सगळ्यामुळे तो कायम चर्चेत असतो हे खरं. त्यामुळे 'Raaz Mahal - The Palace of Secrets' ही इंग्रजी कादंबरी प्रकाशित झाली आहे आणि लेखकाचे नाव नील नेथन हे कळताच उत्सुकता आणखीन चाळवली. बरं हे प्रकाशनही फार वेगळ्या पद्धतीनं झालं. लेखकाच्या नावाची 'वेबसाईट', त्यावर कादंबरीची जुजबी माहिती, उपलब्ध करून दिलेलं सुरुवातीचं प्रकरण (जणू ट्रेलर!). आणि ते आवडल्यास कादंबरी सुलभपणे विकत घेण्याचे विविध मार्ग (संकेतस्थळे!). मान गये जनाब! मग काय, ती घ्यायचा मोह मला आवरला नाही आणि वाचून होताच या रहस्य-शोधकथेची ओळख इतर वाचकांना करून द्यावीशी वाटली.

तर कादंबरीचे कथानक साधारण असे: भारतीय पुरातत्व खात्याकडे माहितीच्या अधिकाराच्या अखत्यारीत (RTI) एक विचित्र याचिका येते. यात ताजमहालची प्रचलित उगमकथा शास्त्रीय पुराव्यानिशी सिद्ध करण्याची मागणी केलेली आहे. अधिकाऱ्यांच्या लक्षात येते की वरवर पाहता साधी सोपी वाटणारी ही याचिका वाटते तितकी सरळ नाही परंतु ती त्वरेने आणि संवेदनशीलपणे हाताळणे गरजेचे आहे. हे प्रकरण प्रसिद्ध पुरातत्वशास्त्रज्ञ विजय कुमारकडे सोपवले जाते, जो आग्रा विभागात नुकताच रुजू झालेला आहे, पण काहीसा कंटाळला आहे. साहजिकच विजयला यात एक आव्हान दिसते. तो याचिकेत विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे पद्धतशीरपणे कशी शोधतो, हे करताना त्याला कोणत्या अडचणी येतात आणि आपल्या अहवालात कोणते निष्कर्ष काढतो याभोवती ही कथा फिरते.

कथानकाची सुरुवात 'फ्लॅशबॅक' पद्धतीने १६३१ पासून होते; राणी मुमताज महलच्या मृत्यूनंतर तिचे झैनाबादमध्ये झालेले दफन, तिचे भव्य स्मारक आग्यात बांधायचा शाहजहॉने दिलेला संकेत, त्यानंतर ६० वर्षांनी ताजच्या तळघरात एका थडग्यातून झालेली सोन्याच्या नाण्यांची चोरी. आणि तिथून कथा पोहोचते थेट स्वतंत्र भारतात. १९६०च्या सुमारास प्रोफेसर रॉय यांनी ताजवर संशोधन करून एक महत्वाचा शोध लावलाय. ते दिल्लीतल्या एका वजनदार नेत्याची भेट घेऊन आपण लावलेल्या शोधाची विस्तृत माहिती पुराव्यांसहित देतात आणि आपला इतिहास कसा मुघलकेंद्रीत आहे हेही सांगतात. हा नेता त्यांचा अहवाल ठेवून सूत्रांकडून काही गोष्टींची खातरजमाही करून घेतो. परंतु हे संशोधन जगासमोर यायच्या आतच प्रोफेसर रॉय त्यांचा गूढ रीतीनं अपघाती मृत्यू (की खून?) होतो. रॉय यांनादेखील काहीतरी काळेबेरे होऊ शकते याची चाहूल लागलेली असावी, कारण मृत्यूपूर्वी त्यांनी कोणाला तरी टपालाने काहीतरी पाठवलेलं असते. काय असेल त्या टपालात?

Raaz Mahal: The Palace of Secrets

A Novel by Neal Nathan

REVIEWS and READERS' COMMENTS

आणि आता इतक्या वर्षांनंतर ही माहितीची याचिका! तिला उत्तर देण्याच्या दृष्टीनं आग्रा विभागाचे प्रमुख चोप्रा एक शोधगट स्थापतात. त्याचा प्रमुख विजय आणि साथीला तिघं; बरीच वर्ष आग्रा विभागात कार्यरत असलेले चांद मलिक, 'जेएनयू' मधून आलेला समीर सेठ आणि यूनेस्कोची इंटर्न सोनिया. त्यांना ते लवकरात लवकर अहवाल सादर करण्याचे आदेश देतात, परंतु संपूर्ण स्वातंत्र्य व योग्य त्या मदतीचे आश्वासनही देतात.

विजय त्याच्या गटाला काही गोष्टी त्यांना स्पष्ट करतो. एक म्हणजे अहवाल हा पुराव्यांवर (खऱ्या वस्तू, नमुने, कोर्टाचे निकाल, १७व्या शतकातली फर्मानं) आधारित असला पाहिजे, न की दंतकथांवर! आणि दुसरी गोष्ट म्हणजे बऱ्याच गोष्टी संभाव्य असू शकतात, पण कोणताही निष्कर्ष नवीन तथ्यांवरच आधारित असला पाहिजे. समीर व सोनिया उत्साहानं अनुमोदन देतात. आग्रा ऑफिस मध्ये आयुष्य काढलेल्या मलिकला हे सगळं अनावश्यक वाटतं, परंतु विजयला आव्हान न देता तो या सगळ्यात काहीसा अनिच्छेने सहभागी होताना दिसतो. जणू प्रस्थापितांचा प्रतिनिधीच म्हणून! सरकारी ऑफिसमधलं वातावरण - राजकारण हे सारं लेखकानं फार छान खुलवलं आहे.

कादंबरी इथून वेग घेते. विजय व त्याचे साथीदार संशोधनासाठी आग्र्यातली काही स्थळं, इंग्लंडला आणि शेवटी अचानक झैनाबादला जातात. योगायोगाने विजय जिथे जिथे जातो तिथे तिथे काही अनाकलनीय मृत्यू घडतात. त्यामुळे या सगळ्यांवर टीव्ही वाहिन्या, ताज वक्फ बोर्डाचं आणि यंत्रणांचंही लक्ष आहे. आता अहवाल समितीसमोर सादर करायची वेळ आलेली आहे आणि आयत्या वेळी दिल्लीच्या साहेबांनी इतिहासतज्ज्ञ माथूरबाईना पाचारण केलेलं आहे. विजयने आपलं संशोधन पुराव्यासहित सादर करायला सुरुवात केलीय आणि पहिल्याच सत्रानंतर दिल्लीची मंडळी कमालीची वैतागली आहेत, कारण त्यांनी आयुष्यभर जे सत्य मानले त्यालाच हादरा बसू लागलाय आणि त्यांचा पारा चढतोय. विजय मात्र शांतपणे साक्षीदार बोलावत ठामपणे आपले निष्कर्ष मांडतो, त्यामुळे समिती अगदी चेक-मेट झालेली आहे. एखाद्या कोर्ट केसमधले ताणतणाव आणि नाट्य आपल्या डोळ्यासमोर उभं राहातं. पण काय आहे हा नवा शोध? आणि मुख्य म्हणजे विजय, त्याचे साथी आणि त्यांच्या स्फोटक अहवालाचं पुढे काय होतं?

या सगळ्या रहस्यांचा छडा आपण कादंबरी वाचूनच लावायला हवा! ते गूढ आणि त्याच्या शोधामागचा थरार अगदी शेवटच्या प्रकरणापर्यंत वाचकाला खिळवून ठेवते. भाषा ओघवती आणि सोपी आहेच, शिवाय बारीकसारीक तपशील, ऐतिहासिक संदर्भही अगदी नेमकेपणानं मांडलेले आहेत. विशेष म्हणजे मोजकीच पण वैशिष्ट्यपूर्ण पात्रं पेरल्यामुळे कादंबरी आपला ठाव घेते. त्यांचे एकमेकातले संवाद, त्यांचं वागणं हे अगदी नैसर्गिक वाटतं. या सगळ्यातून लेखकाचा अभ्यास व कल्पकता जाणवते. दोनच त्रुटी जाणवल्या; एक म्हणजे कथानकात ठिकठिकाणी येणाऱ्या संदर्भांची सूची उपयुक्त ठरेल, आणि दुसरी म्हणजे प्रत्येक प्रकरणाच्या सुरुवातीला दिलेली वेळ; ती देण्याची गरज नव्हती कारण घटनाक्रम २-३ महिन्यांचा आहे.

सुजाण वाचक या कादंबरीचं जोरदार स्वागत करतील याची मला खात्री आहेच, पण असंही वाटतं की पुढेमागे या सहितेवर छानसा चित्रपट वा वेब सीरिज निघावी. आणि हे गूढ नाट्य इतक्या बारकाव्यांसह

Raaz Mahal: The Palace of Secrets
A Novel by Neal Nathan

REVIEWS and READERS' COMMENTS

रंजकतेने लिहिणारा नवा लेखक नील नेथन कोण आहे, कसा दिसतो हे 'राझ'ही कालोपरत्वे उलगडेल अशी आशा करूया!

(पुस्तक खरेदीसाठी: <https://nealnathan.com/blog/>)

रवी गोडबोले, Atlanta